Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на правосъдието	**Нормативен акт:** Проект на Постановление за допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: ……
Лице за контакт: Диана Иванова – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ Силвия Соколова – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“	**Телефон и ел. поща:** 02/9237 536 d_damyanova@justice.government.bg 02/9234 410 S_Sokolova@justice.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 „Липса на нормативно установен ред за публикуване на списък на действащото законодателство, което не изисква последващо изменение и допълнение за въвеждане на изискванията на актовете на Европейския съюз“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблемът е представен на заседание на Правната мрежа на ЕС на 24 май 2023 г. На него Европейската комисия, позовавайки се на становище на Правната служба на Комисията, дава ново тълкуване на т. нар. „клауза за взаимовръзка“, станала стандарт в заключителните разпоредби на редица директиви.

ЕК тълкува разпоредбата в светлината на практиката на Съда на ЕС (СЕС) и посочва, че принципът на правна сигурност изисква подходяща публичност на националните мерки за транспониране на актовете на ЕС. Според СЕС такава публичност би трябвало „да позволи на заинтересованите лица да се запознаят с обхвата на техните права и задължения в конкретната област, уредена от правото на Съюза“. От принципа на правна сигурност следва, че всички граждани, за които се отнасят разпоредбите на дадена директива, трябва да могат да свържат националните мерки за транспониране със самата директива, т.е. да бъдат в състояние да разберат как е транспонирана директивата и къде да намерят съответното национално законодателство. Според тълкуването на СЕС „клаузата за взаимовръзка“ изисква от държавите членки, когато приемат национални разпоредби за въвеждане на изискванията на дадена директива, да включват в тях позоваване на тази директива, или да направят взаимовръзка с нея при официалното публикуване на националните разпоредби.

Националните законодателни актове, които се изменят, за да въведат изискванията на директива, не представляват проблем в това отношение, тъй като законът за тяхното изменение и допълнение по силата на чл. 32, ал. 2 от Указ № 883 от 24.04.1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове включва допълнителна разпоредба, която препраща към акта на ЕС, който се въвежда.

Положението е различно по отношение на вече съществуващото национално законодателство, което съответства на една или повече от разпоредбите на дадена директива без да се налагат изменения в него.

Практиката на СЕС обяснява „клаузата за взаимовръзка“ по-следния начин: „когато в дадена директива изрично се предвижда, че разпоредбите за транспониране на тази директива трябва да съдържат позоваване на нея или то да се извършва към момента на официалното им публикуване, във всички случаи е необходимо да се приеме конкретна мярка за транспониране (acte positif de transposition“ . ЕК приема, че това обяснение се отнася и до действащите вече национални актове. Според нея „конкретната мярка за транспониране“ може да е специален акт, публикуван в официалния вестник на държавата членка, в който недвусмислено се изброяват както изменените, така и вече съществуващите законови, подзаконови или административни актове, чрез които съответната държава членка счита, че е изпълнила задълженията, наложени от дадена директива. В своето преработено съобщение относно финансовите санкции, публикувано през м. януари 2023 г., ЕК изрично посочва: „Самото позоваване от страна на държава членка, когато уведомява Комисията за мерките за транспониране, на вече действащо национално законодателство не може да се квалифицира като конкретна мярка за транспониране. Актовете на националното законодателство, които предхождат директивата, могат да се квалифицират като конкретна мярка за транспониране, при условие че държавата членка се позовава на тях в официална публикация, в която недвусмислено се посочват действащите преди това законови, подзаконови или административни разпоредби, чрез които тя счита, че изпълнява задълженията, наложени от дадена директива. Такава официална публикация следва да бъде включена в уведомлението до Комисията“.

На среща на Мрежата за европейското законодателство към ЕК, провела се през месец декември 2023 г., ЕК подчертава, че последното изречение на „клаузата за взаимовръзка“ дава гъвкавост на държавите членки да изберат най-подходящия инструмент за гарантиране на публичност и правна сигурност в своя правен ред. В тази връзка Правната служба на ЕК дава допълнителни пояснения относно прилагането на клаузата към вече съществуващото национално законодателство: „Обвързването на вече съществуващото национално законодателство с директива не изисква от националния законодател да допълни съществуващото законодателство с позоваване на директивата. За да се гарантира правната сигурност, е достатъчно да се публикува официално известие, в което се посочва съществуващото национално законодателство, с което държавата членка твърди, че е транспонирала дадена директива (изцяло или частично). Поради това не се изискват законодателни изменения“.

Във връзка с процедури за нарушение по актове от компетентността на Министерството на правосъдието ЕК констатира, че България не е изпълнила изискванията на „клаузата за взаимовръзка“.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващата нормативна уредба чрез промяна в организацията на работа или чрез въвеждането на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема. Към настоящия момент липсва нормативно установен ред, който да урежда публикуването на официално известие за съответствие на действащото законодателство с изискванията на дадена директива, когато Република България счита, че е изпълнила изискванията, наложени от съответния акт на ЕС.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Няма задължителни действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС. Необходимостта от допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието е свързана с констатирано от ЕК неизпълнение на задължение на Република България за въвеждане на т. нар. „клауза за взаимовръзка“.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката.

2. Цели:

Цел 1 „Нормативно установяване на ред за официално публикуване на списък на действащото законодателство, което не изисква последващо изменение и допълнение за въвеждане на изискванията на актовете на Европейския съюз“

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Министерството на правосъдието

2. Дирекция „Редакция „Държавен вестник“ към Народното събрание

3. Граждани и юридически лица, които са адресати на съответния акт на Европейския съюз

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: Вариантът „Без действие“ се характеризира с непредприемането на никакви действия, които пряко да адресират дефинираните проблеми. При такъв вариант констатираните проблеми ще продължат да съществуват, няма да бъдат постигнати и заложените цели.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани очаквани положителни икономически, социални или екологични въздействия вследствие на прилагането на този вариант.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липса на регламентация относно реда за официално публикуване на списък на действащото законодателство, което не изисква последващо изменение и допълнение за въвеждане на изискванията на актовете на Европейския съюз.

Налице е вероятност от налагане на имуществени санкции от страна на Съда на Европейския съюз по силата на член 260, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не се отчитат.

Административна тежест: При този вариант административната тежест не се променя.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието“:

Описание: При този вариант ще бъдат решени констатираните проблеми, ще бъдат постигнати и заложените цели.

Съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за „Държавен вестник“ (ЗДВ) в неофициалния раздел на вестника се публикуват индивидуалните административни актове на министри и на ръководители на държавни и общински органи, обявления/ известия/ съобщения/ разпореждания/ призовки и др., когато тяхното обнародване е предвидено в закон или в нормативен акт на Министерския съвет.

Предвид това изискване е целесъобразно да бъде допълнен Устройственият правилник на Министерството на правосъдието, като в чл. 5, т. 12 се добави следното изречение: „Списък на действащите на национално равнище актове, необходими за изпълнение и прилагане на актове на Европейския съюз от компетентност на Министерството на правосъдието, се обнародва в неофициалния раздел на „Държавен вестник“.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще бъде изрично регламентиран ред за официално публикуване на списък на действащото законодателство, което не изисква последващо изменение и допълнение за въвеждане на изискванията на актовете на Европейския съюз. По този начин всички граждани, за които се отнасят разпоредбите на дадена директива, ще могат да разберат как е транспонирана директивата и къде да намерят съответното национално законодателство.

Ще се избегне налагането на имуществени санкции от страна на Съда на Европейския съюз по силата на член 260, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани отрицателни икономически, социални и екологични въздействия.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не се отчитат.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Проектът на акт не оказва въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест: Не се променя.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 3 „Ненормативна намеса“:

Описание: Този вариант предполага разрешаване на идентифицирания проблем чрез обучения, изготвяне на указания или насоки. Този вариант не може да преодолее посочения проблем.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Налице е вероятност от налагане на имуществени санкции от страна на Съда на Европейския съюз по силата на член 260, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Липса на регламентация относно реда за официално публикуване на списък на действащото законодателство, което не изисква последващо изменение и допълнение за въвеждане на изискванията на актовете на Европейския съюз.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не се отчитат.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не са идентифицирани въздействия върху малките и средните предприятия.

Административна тежест: Не се променя.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант „Без действие“	**Вариант 2**	**Вариант 3**
Ефективност	Цел 1: Нормативно установяване на ред за официално публикуване на списък на действащото законодателство, което не изисква последващо изменение и допълнение за въвеждане на изискванията на актовете на Европейския съюз	ниска	висока	ниска
Ефикасност	Цел 1: Нормативно установяване на ред за официално публикуване на списък на действащото законодателство, което не изисква последващо изменение и	ниска	висока	ниска

	допълнение за въвеждане на изискванията на актовете на Европейския съюз			
Съгласуваност	Цел 1: Нормативно установяване на ред за официално публикуване на списък на действащото законодателство, което не изисква последващо изменение и допълнение за въвеждане на изискванията на актовете на Европейския съюз	ниска	висока	ниска

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието“

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

Прилагането на препоръчителния вариант няма да доведе до промяна на административната тежест за физическите и юридическите лица.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

С прилагането на препоръчителния вариант не се създават нови регулаторни режими и услуги, както и не се засягат съществуващи регулаторни режими и услуги.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

Прилагането на препоръчителния вариант не води до създаването на нови регистри.

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Прилагането на препоръчителния вариант не оказва въздействие върху микро-, малките и средните предприятия.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Прилагането на препоръчителния вариант няма да доведе до хоризонтално решение на проблема с въвеждането на „клаузата за взаимовръзка“ за всички институции на национално равнище.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

……..……
……..
……..

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на акт ще се съгласува с всички министри и с администрацията на Министерския съвет, в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата

администрация. Проектът ще се публикува на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, съгласно изискванията на чл. 26 от Закона за нормативните актове и чл. 85 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Срокът за провеждане на обществени консултации е определен на 30 дни.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

◉ Да

○ Не

1. Решение на Съда от 27 февруари 2003 г. по дело Комисия/Белгия, C-415/01, EU:C:2003:118, т. 21;
2. Решение на Съда (седми състав) от 29 октомври 2009 г. по дело Комисия/Полша, C-551/08, EU:C:2009:683, т. 23;
3. Решение на Съда от 11 юни 2015 г. по дело Комисия/Полша, C-29/14, EU:C:2015:379, т. 49;
4. Решение на Съда от 4 октомври 2018 г. по дело Комисия/Кралство Испания, C-599/17, EU:C:2018:813, т. 21.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

……..……

……

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Закон за „Държавен вестник“
https://lex.bg/laws/ldoc/2133636096

2. Устройствен правилник на Министерството на правосъдието
https://lex.bg/en/laws/ldoc/2136458719

3. Доклади от заседанията на Мрежата за европейското законодателство към ЕК (EU law network)
https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=bg&groupId=2770&fromMeetings=true&meetingId=50263

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

8.4.2024 г.

X

Signed by: Lyubomir Nikolaev Talev